

USTAWA

z dnia 28 kwietnia 1983 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Na podstawie ustawy przysługuje prawo do:

- 1) kolejowej emerytury i kolejowej renty inwalidzkiej — pracownikom kolejowym,
- 2) kolejowej renty rodzinnej — członkom rodziny pozostałym po pracownikach kolejowych,
- 3) świadczeń dodatkowych — pracownikom kolejowym i członkom ich rodzin.

2. Pracownikom kolejowym oraz członkom ich rodzin przysługuje — na zasadach i w wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin — również prawo do:

- 1) dodatków do emerytury i renty,
- 2) zasiłku pogrzebowego,
- 3) pobytu w domu pomocy społecznej.

3. Do kolejowej emerytury i kolejowej renty przysługuje również dodatek kombatancki oraz dodatek z ty-

tułu tajnego nauczania, na zasadach i w wysokości określonych w odrębnych przepisach.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) emeryt — osobę mającą ustalone prawo do kolejowej emerytury,
- 2) rencista — osobę mającą ustalone prawo do kolejowej renty,
- 3) kolejowa renta — kolejową rentę inwalidzką i kolejową rentę rodzinną,
- 4) przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin — ustawę z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267).

Art. 3. 1. Pracownikom kolejowym, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo wskutek choroby zawodowej, oraz członkom rodzin pracowników kolejowych zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby zawodowej przysługują świadczenia na podstawie odrębnych przepisów.

2. Świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują jednak:

- 1) pracownikom kolejowym — w przypadkach gdy świadczenia przewidziane w przepisach, o których mowa w ust. 1, nie mogą być im przyznane z powodów określonych w tych przepisach,
- 2) członkom rodziny pozostałym po pracownikach kolejowych uprawnionych do renty inwalidzkiej na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, jeżeli pracownicy ci zmarli z innych przyczyn niż wypadek przy pracy, wypadek w drodze do pracy lub z pracy albo choroba zawodowa, choćby nawet nie mieli okresu zatrudnienia na kolei wymaganego do przyznania po nich renty rodzinnej w myśl przepisów ustawy,
- 3) pracownikom kolejowym i członkom ich rodzin uprawnionym do świadczeń na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, jeżeli świadczenia określone w ustawie są dla nich korzystniejsze.

Art. 4. 1. Pracownikom kolejowym i członkom ich rodzin, którzy nie spełniają warunków wymaganych do uzyskania świadczeń określonych w ustawie albo dla których świadczenia określone w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin są korzystniejsze, przysługują świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w tych przepisach.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, okresy zatrudnienia na kolei uważa się za okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach uprawniających do świadczeń określonych w art. 54 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267).

Art. 5. 1. Pracownikami kolejowymi w rozumieniu ustawy są osoby pozostające w stosunku pracy:

- 1) w jednostkach organizacyjnych przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, których pracownicy są objęci przepisami w sprawie praw i obowiązków pracowników kolejowych, wydanymi na podstawie art. 298 Kodeksu pracy,
- 2) w innych jednostkach (komórkach) organizacyjnych podległych Ministrowi Komunikacji, których pracownicy byli objęci dotychczasowymi przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

2. Zatrudnienie pracowników kolejowych w jednostkach (komórkach) organizacyjnych, określonych w ust. 1, zwanych dalej „kolejowymi jednostkami organizacyjnymi”, uważa się w rozumieniu ustawy za zatrudnienie na kolei.

Art. 6. 1. Za okresy zatrudnienia na kolei uważa się okresy pozostawania w stosunku pracy w kolejowych jednostkach organizacyjnych, w czasie których pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy.

2. Każdy pełny rok stałego zatrudnienia na kolei na parowozie, spalinowym lub elektrycznym pojeździe trakcyjnym, w drużynach konduktorskich oraz na stanowiskach manewrowych lub ustawiaczy liczy się jako 14 miesięcy zatrudnienia na kolei.

Art. 7. Za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia na kolei uważa się okresy:

- 1) pobierania — po ustaniu zatrudnienia na kolei wykonywanego w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie — zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego z tytułu tego zatrudnienia,
- 2) pobierania renty chorobowej przyznanej przez właściwą kolejową jednostkę organizacyjną,
- 3) wykonywania przed dniem 1 stycznia 1975 r. pracy w kolejowej jednostce organizacyjnej na podstawie umowy o naukę zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub odbycia wstępnego stażu pracy,
- 4) zatrudnienia lub pełnienia funkcji z wyboru w związkach zawodowych w czasie bezpłatnego urlopu udzielonego pracownikowi kolejowemu na ten cel,
- 5) zatrudnienia, jednak nie dłuższego niż 5 lat, licząc od ustania zatrudnienia na kolei, jeżeli zatrudnienie na kolei ustало wskutek:
 - a) przejścia za zgodą kolejowej jednostki organizacyjnej do zatrudnienia w resorcie komunikacji nie będącego zatrudnieniem na kolei,
 - b) przejścia z zatrudnienia na kolei do zatrudnienia w urzędach naczelnych i centralnych organów administracji państwowej,
 - c) skierowania do pracy społeczno-politycznej, z tym że w stosunku do pracowników, którzy w dniu 1 lipca 1956 r. pełnili funkcje społeczno-polityczne, bieg pięcioletniego terminu rozpoczyna się od dnia 1 lipca 1956 r.; okresy pracy społeczno-politycznej wykonywanej przez tych pracowników do dnia 1 lipca 1956 r. uważa się w całości za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia na kolei,
 - d) nawiązania stosunku pracy na podstawie wyboru,
 - e) przejścia za zgodą kolejowej jednostki organizacyjnej do zatrudnienia na kolejach użytku publicznego,
 - f) przejścia za zgodą kolejowej jednostki organizacyjnej do zatrudnienia w innych resortach w celu zorganizowania lub budowy transportu kolejowego,
- 6) zatrudnienia, jednak nie dłuższego niż 5 lat, w jednostkach (komórkach) organizacyjnych resortu komunikacji nie będących kolejowymi jednostkami organizacyjnymi, jeżeli nastąpiło przejście z tego zatrudnienia do zatrudnienia na kolei i jeżeli okres 5 lat zatrudnienia w tych jednostkach nie podlega zaliczeniu na podstawie pkt 5 lit. a),
- 7) zatrudnienia w międzynarodowych organizacjach kolejowych i w zagranicznych placówkach kolejowych po oddelegowaniu do tego zatrudnienia z zatrudnienia na kolei,
- 8) wykonywania zatrudnienia za granicą przez specjalistów w czasie trwania stosunku pracy z kolejową jednostką organizacyjną,
- 9) niewykonywania pracy na kolei, jeżeli za okresy te przysługuje wynagrodzenie w wyniku przywrócenia do pracy albo odszkodowanie,
- 10) zatrudnienia na kolejach innych państw, pod warunkiem że pracownik po tych okresach był zatrudniony na kolejach polskich w rozumieniu art. 5.

Art. 8. 1. Za okresy zaliczalne do okresów zatrudnienia na kolei uważa się okresy:

- 1) przerwy w pracy na kolei obejmującej okresy wymienione w art. 11 ust. 2 pkt 9 i 11 oraz w art. 13 ust. 3 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,
- 2) wymienione w art. 13 ust. 1 i 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,
- 3) służby wojskowej pełnionej w Wojsku Polskim w okresie po dniu 1 listopada 1918 r. oraz służby w Milicji Obywatelskiej, w organach bezpieczeństwa publicznego i w Służbie Więziennej,
- 4) zatrudnienia poza koleją w okresie po dniu 31 sierpnia 1939 r. do dnia 9 maja 1945 r. pracowników, którzy w dniu 31 sierpnia 1939 r. byli zatrudnieni na kolei i w Polsce Ludowej podjęli ponownie zatrudnienie na kolei,
- 5) pobierania stypendium sportowego z tytułu wyczerpanego uprawiania sportu, wypłacanego przez kolejowy klub sportowy, jeżeli osoba pobierająca stypendium przed okresem jego pobierania była zatrudniona na kolei.

2. Okresy działalności kombatanckiej, służby wojskowej oraz służby w Milicji Obywatelskiej, w organach bezpieczeństwa publicznego i w Służbie Więziennej zalicza się do okresów zaliczalnych do okresów zatrudnienia na kolei na zasadach i w wymiarze określonych odpowiednio w przepisach:

- 1) o szczególnych uprawnieniach kombatantów,
- 2) o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin,
- 3) o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i ich rodzin.

Art. 9. 1. Podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub kolejowej renty stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie z okresu:

- 1) ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia na kolei lub zatrudnienia równorzędnego z zatrudnieniem na kolei albo
- 2) kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia na kolei lub zatrudnienia równorzędnego z zatrudnieniem na kolei, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 12 lat zatrudnienia.

2. Jeżeli przed przyznaniem kolejowej emerytury pracownik miał ustalone prawo do kolejowej renty inwalidzkiej, za podstawę wymiaru emerytury przyjmuje się:

- 1) podstawę wymiaru poprzednio przyznanej kolejowej renty inwalidzkiej albo
- 2) przeciętne miesięczne wynagrodzenie z okresu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, po przyznaniu renty, jeżeli jest to korzystniejsze dla zainteresowanego.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu podstawy wymiaru kolejowej renty rodzinnej po emerycie lub renciście.

Art. 10. 1. Przy ustalaniu podstawy wymiaru kolejowej emerytury lub kolejowej renty przyjmuje się,

z uwzględnieniem ust. 2, wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w jednej kolejowej jednostce organizacyjnej.

2. W razie równoczesnego zatrudnienia w więcej niż jednej kolejowej jednostce organizacyjnej przy ustalaniu podstawy wymiaru kolejowej emerytury lub kolejowej renty stosuje się odpowiednio przepisy art. 17 ust. 2 i 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 2

Kolejowa emerytura.

Art. 11. 1. Kolejowa emerytura przysługuje pracownikowi kolejowemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny: kobieta 55 lat, mężczyzna 60 lat, w okresie zatrudnienia na kolei lub w okresie równorzędnym z okresem zatrudnienia na kolei albo nie później niż w ciągu 5 lat od ustania tych okresów,
- 2) ma okres zatrudnienia wynoszący łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia co najmniej 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia na kolei, łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei.

2. Pracownikowi kolejowemu, który osiągnął wiek emerytalny po upływie 5 lat od ustania zatrudnienia na kolei lub zatrudnienia równorzędnego z zatrudnieniem na kolei, kolejowa emerytura przysługuje, jeżeli:

- 1) ma okres zatrudnienia wynoszący łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia co najmniej 30 lat dla kobiety i 35 lat dla mężczyzny, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia na kolei, łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei, albo
- 2) w chwili osiągnięcia tego wieku był uprawniony do kolejowej renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej i ma okres zatrudnienia określony w ust. 1 pkt 2.

Art. 12. 1. Kolejowa emerytura wynosi miesięcznie 100% podstawy jej wymiaru do kwoty 3000 zł oraz 55% nadwyżki ponad tę kwotę.

2. Kolejową emeryturę zwiększa się o 1% podstawy jej wymiaru za każdy pełny rok zatrudnienia na kolei ponad 20 lat. Okresy zatrudnienia na kolei liczy się łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei.

3. Zamiast zwiększenia, o którym mowa w ust. 2, przyznaje się, jeżeli jest to korzystniejsze dla pracownika, zwiększenie emerytury przewidziane w art. 29 ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

4. Kolejowa emerytura obliczona w myśl ust. 1—3 wzrasta o kwotę wynoszącą 10% podstawy jej wymiaru.

Rozdział 3

Kolejowa renta inwalidzka.

Art. 13. 1. Kolejowa renta inwalidzka przysługuje pracownikowi kolejowemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest inwalidą,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, określony w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,
- 3) inwalidztwo powstało w okresie zatrudnienia na kolei lub w okresie równorzędnym z okresem zatrudnienia na kolei albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

2. Przy ustalaniu okresu zatrudnienia wymaganego do przyznania kolejowej renty inwalidzkiej, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględnia się wyłącznie okresy zatrudnienia na kolei oraz okresy równorzędne i zaliczalne do okresów zatrudnienia na kolei.

Art. 14. 1. Kolejowa renta inwalidzka wynosi miesięcznie:

- 1) dla inwalidów zaliczonych do I lub II grupy — 100% podstawy jej wymiaru do kwoty 3000 zł oraz 55% nadwyżki ponad tę kwotę,
- 2) dla inwalidów zaliczonych do III grupy — 85% podstawy jej wymiaru do kwoty 3000 zł oraz 50% nadwyżki ponad tę kwotę.

2. Kolejową rentę inwalidzką zwiększa się o 1% podstawy jej wymiaru za każdy pełny rok ponad 20 lat zatrudnienia w Polsce Ludowej, łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

3. Kolejowa renta inwalidzka obliczona w myśl ust. 1 i 2 wzrasta o kwotę wynoszącą 10% podstawy jej wymiaru.

Rozdział 4

Kolejowa renta rodzinna.

Art. 15. Kolejowa renta rodzinna przysługuje członkom rodziny pozostałym po pracowniku kolejowym, który w chwili śmierci:

- 1) spełniał warunki wymagane do uzyskania kolejowej emerytury lub kolejowej renty inwalidzkiej albo
- 2) miał ustalone prawo do jednego z tych świadczeń.

Art. 16. 1. Kolejowa renta rodzinna dla jednej osoby wynosi miesięcznie 85% podstawy jej wymiaru do kwoty 3000 zł oraz 50% nadwyżki ponad tę kwotę.

2. Kolejową rentę rodzinną zwiększa się o 5% podstawy jej wymiaru dla każdej następnej osoby uprawnionej do tej renty.

3. Kolejową rentę rodzinną zwiększa się o 1% podstawy jej wymiaru za każdy pełny rok ponad 20 lat zatrudnienia w Polsce Ludowej zmarłego pracownika, łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

4. Kolejowa renta rodzinna obliczona w myśl ust. 1—3 wzrasta o kwotę wynoszącą 10% podstawy jej wymiaru.

5. Wzrost, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje do renty rodzinnej po emerycie lub renciście uprawnionym do kolejowej emerytury lub kolejowej renty inwalidzkiej bez wzrostu określonego w art. 12 ust. 4 lub w art. 14 ust. 3.

Rozdział 5

Świadczenia dodatkowe.

Art. 17. Emerytowi lub renciście pobierającemu kolejową emeryturę lub kolejową rentę inwalidzką, który przesiedlił się w ciągu dwóch lat od dnia ustania zatrudnienia na kolei z miejscowości ostatniego zamieszkania przed ustaniem zatrudnienia na kolei do innej miejscowości w granicach Polski, przysługuje zwrot kosztów przesiedlenia w wysokości przewidzianej w odrębnych przepisach.

Art. 18. 1. Emerytowi lub renciście pobierającemu kolejową emeryturę lub kolejową rentę przysługuje prawo do kolejowej opieki lekarskiej i deputatu węglowego oraz do bezpłatnego i ulgowego przejazdu i przewozu kolejami, na zasadach określonych w odrębnych przepisach; prawo do deputatu węglowego albo do bezpłatnego i ulgowego przejazdu oraz przewozu kolejami nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w zatrudnieniu, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty.

2. Świadczenia określone w ust. 1 przysługują również emerytowi lub renciście, który pobiera kolejową emeryturę lub kolejową rentę z tytułu zatrudnienia w okresach równorzędnych z okresami zatrudnienia na kolei, oraz osobie, której przyznano kolejową emeryturę lub kolejową rentę na podstawie art. 19.

Rozdział 6

Świadczenia wyjątkowe.

Art. 19. Pracownikom kolejowym i członkom ich rodzin, którzy wskutek szczególnych okoliczności nie spełniają warunków wymaganych do uzyskania prawa do kolejowej emerytury lub kolejowej renty, nie mogą — ze względu na inwalidztwo lub wiek — podjąć zatrudnienia i nie mają niezbędnych środków utrzymania, Minister Komunikacji może przyznać wyjątkowo kolejową emeryturę lub kolejową rentę w wysokości nie przekra-

czającej kwot odpowiednich emerytur i rent określonych w ustawie.

Art. 20. Minister Komunikacji może w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie przyznać wszystkie lub niektóre świadczenia określone w art. 18 byłemu pracownikowi kolejowemu lub pozostałym po nim członkom rodziny, pobierającym emerytury lub renty na podstawie innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym.

Rozdział 7

Zmiany wysokości kolejowej emerytury lub kolejowej renty.

Art. 21. Wysokość kolejowej emerytury lub kolejowej renty inwalidzkiej ulega, na wniosek emeryta lub rencisty, ponownemu ustaleniu, jeżeli po przyznaniu tych świadczeń osiągnął okresy zatrudnienia uzasadniające zwiększenie lub wzrost emerytury lub renty w myśl art. 12 ust. 2—4 lub art. 14 ust. 2 i 3.

Art. 22. 1. Wysokość kolejowej emerytury lub kolejowej renty inwalidzkiej ulega, na wniosek emeryta lub rencisty, ponownemu ustaleniu z tytułu wyższego wynagrodzenia uzyskanego po jej przyznaniu, jeżeli:

- 1) po przyznaniu emerytury lub renty emeryt lub rencista — wskutek dalszego zatrudnienia na kolei lub zatrudnienia równorzędnego z zatrudnieniem na kolei — nie podjął świadczenia,
- 2) emeryt lub rencista pobierał emeryturę lub rentę i ma co najmniej dwudziestoczworomiesięczny okres zatrudnienia na kolei lub zatrudnienia równorzędnego z zatrudnieniem na kolei — po jej przyznaniu.

2. Przy ponownym ustaleniu wysokości kolejowej emerytury lub kolejowej renty, w myśl ust. 1, stosuje się przepis art. 9 ust. 1.

Art. 23. Ponowne ustalenie wysokości świadczeń w przypadkach, o których mowa w art. 21 i 22, następuje po ustaniu zatrudnienia emeryta lub rencisty.

Art. 24. Podstawa wymiaru kolejowej emerytury, kolejowej renty inwalidzkiej i kolejowej renty rodzinnej ulega corocznym podwyżkom stosownie do wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej w roku poprzedzającym rok podwyżki, na zasadach i w terminach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 25. 1. Pracownicy kolejowi, którzy porzucili pracę lub z którymi stosunek pracy uległ rozwiązaniu z ich winy, nie mają prawa do kolejowej emerytury lub kolejowej renty inwalidzkiej.

2. Sprawy świadczeń emerytalnych dla pracowników, o których mowa w ust. 1, oraz dla pozostałych po tych pracownikach członków rodzin należą do właściwych

organów określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, które rozpatrują te sprawy w myśl tych przepisów.

3. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, odzyskują prawo do kolejowej emerytury lub kolejowej renty inwalidzkiej, jeżeli ponownie podjęli zatrudnienie na kolei i trwało ono nieprzerwanie co najmniej 3 lata.

Rozdział 8

Postępowanie w sprawach kolejowych świadczeń emerytalnych.

Art. 26. Prawo do świadczeń przewidzianych w ustawie ustalają i świadczenia wypłacają kolejowe jednostki organizacyjne określone przez Ministra Komunikacji.

Art. 27. Określone w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin prawa i obowiązki organów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysługują w stosunku do osób objętych niniejszą ustawą kolejowym jednostkom organizacyjnym właściwym do spraw rent.

Art. 28. 1. Od decyzji wydanej przez właściwą kolejową jednostkę organizacyjną przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych. Odwołanie nie przysługuje od decyzji w sprawach, w których przedmiotem odwołania są ustalenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

2. Od orzeczeń Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych oraz od decyzji kolejowych jednostek organizacyjnych w sprawach, w których przedmiotem odwołania są ustalenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, przysługuje odwołanie do okręgowego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, na zasadach i w trybie określonych odrębnymi przepisami. Właściwy do rozpoznania odwołania jest sąd, w którego okręgu ma siedzibę kolejowa jednostka organizacyjna, która wydała decyzję.

3. Od prawomocnego orzeczenia Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych może być wniesiona rewizja nadzwyczajna, jeżeli orzeczenie rażąco narusza prawo lub interes Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Do rewizji nadzwyczajnej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu pracy o rewizji nadzwyczajnej.

4. Komisja Odwoławcza do Spraw Emerytalnych może w wyjątkowym przypadku przedstawić sprawę okręgowemu sądowi pracy i ubezpieczeń społecznych w celu przejęcia jej do rozpatrzenia przez ten sąd, jeżeli jest to celowe ze względu na występujące w sprawie poważne wątpliwości prawne.

5. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Ministrem Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określi organizację i zakres działania Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych oraz tryb postępowania przed tą Komisją.

6. Nadzór nad działalnością Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych sprawuje Minister Komunikacji.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 29. Użyte w rozdziale niniejszym określenie „przepisy dotychczasowe” oznacza ustawę z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10, z 1974 r. Nr 21, poz. 116 i Nr 39, poz. 231 oraz z 1977 r. Nr 11, poz. 43).

Art. 30. 1. Przepisy ustawy stosuje się do spraw o świadczenia wszczętych na skutek wniosków zgłoszonych od dnia jej wejścia w życie, przy czym także na podstawie przepisów ustawy ustala się wysokość świadczeń przysługujących za okres przed dniem jej wejścia w życie.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do spraw o świadczenia wszczętych na skutek wniosków zgłoszonych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli choćby jeden z warunków wymaganych do przyznania świadczeń został spełniony po tym dniu.

Art. 31. Rozpatrzeniu na podstawie ustawy podlegają wnioski osób, które nie odpowiadały warunkom do uzyskania świadczeń na podstawie przepisów dotychczasowych, jeżeli osoby te odpowiadają warunkom do uzyskania świadczeń na podstawie niniejszej ustawy lub przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 32. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy pozostawały w stosunku pracy, w myśl Kodeksu pracy, w jednostkach organizacyjnych innych niż określone w art. 5 i do tego dnia były objęte przepisami dotychczasowymi, uważa się za pracowników kolejowych, a zatrudnienie ich w tych jednostkach i okresy tego zatrudnienia — za zatrudnienie na kolei i okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu ustawy.

Art. 33. Okresy wysługi emerytalnej ustalone prawomocną decyzją, wydaną na podstawie kolejowych przepisów emerytalnych, które obowiązywały przed dniem 1 stycznia 1955 r., uważa się za okresy zatrudnienia na kolei.

Art. 34. Okresy zatrudnienia w byłym Ministerstwie Transportu Drogowego i Lotniczego pracowników, którzy w dniu 13 marca 1951 r. byli pracownikami kolejowymi i na podstawie przepisów o zmianach w organizacji i zakresie działania naczelných organów administracji państwowej w niektórych gałęziach przemysłu, budownictwa i komunikacji przeszli do zatrudnienia na kolei w Ministerstwie Komunikacji, uważa się za okresy zaliczalne do okresów zatrudnienia na kolei.

Art. 35. Kolejowa emerytura określona w ustawie przysługuje również pracownikom kolejowym, którzy nie osiągnęli co najmniej 15 lat zatrudnienia na kolei, łącz-

nie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei, jeżeli spełniają pozostałe warunki wymagane do jej przyznania i w chwili wejścia w życie ustawy posiadali więcej niż 10 lat — kobieta i 12,5 lat — mężczyzna zatrudnienia na kolei w Polsce Ludowej, łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei.

Art. 36. 1. Osobom pobierającym w dniu wejścia w życie ustawy kolejowe emerytury i renty na podstawie przepisów dotychczasowych przyznaje się — zamiast tych świadczeń — odpowiednie kolejowe emerytury i renty określone w ustawie, z zastosowaniem zasad określonych w art. 122—125 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z uwzględnieniem ust. 2, z tym że przyznanie z urzędu kolejowych emerytur i rent wynikających z przepisów niniejszej ustawy oraz wypłata różnicy należności za okres od dnia 1 stycznia 1983 r. nastąpi nie później niż do dnia 31 sierpnia 1983 r.

2. Wzrost określony w art. 12 ust. 4, art. 14 ust. 3 i art. 16 ust. 4 niniejszej ustawy przyznaje się do kolejowych emerytur i rent przyznanych w miejsce emerytur i rent, do których przysługiwał wzrost określony w art. 10 ust. 4, art. 13 ust. 3 i art. 19 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 29.

Art. 37. Osobie pobierającej w dniu wejścia w życie ustawy kolejową inwalidzką rentę wyrównawczą albo rentę chorobową przyznaną przez właściwą kolejową jednostkę organizacyjną renty te wypłaca się na zasadach i w wysokości określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 38. Do osób pobierających renty określone w art. 52 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 29, stosuje się odpowiednio przepisy art. 127 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 39. W sprawach nie unormowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 40. 1. Traci moc ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10, z 1974 r. Nr 21, poz. 116 i Nr 39, poz. 231 oraz z 1977 r. Nr 11, poz. 43).

2. Do czasu wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 28 ust. 5 niniejszej ustawy, zachowuje moc rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 15 kwietnia 1975 r. w sprawie organizacji i zasad działania Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych oraz trybu postępowania przed Komisją (Dz. U. Nr 14, poz. 84).

Art. 41. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

Przewodniczący Rady Państwa: H. Jabłoński
Sekretarz Rady Państwa: J. Szymanek